

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла
Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету)

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності
І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)
«27» листопада 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 27 Історія мистецтва та архітектури Стародавнього Сходу
(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))
галузь знань 02 культура і мистецтво
(шифр і назва)
освітня програма Мистецтвознавство
(назва)
спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація
(шифр і назва)
тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/за вибором)
мова викладання українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП
та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Сосін О.П.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
Мистецтвознавства
(назва кафедри)
і мистецької освіти

26.08.2025 № 1

Завідувач кафедри

[підпис]
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія мистецтва та архітектури Стародавнього Сходу» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація. КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2025. 16 с.

Розробник(и): Цигикало Катерина Олександрівна, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету _____

(підпис)

Дяченко А. В.

(ініціали, прізвище)

27.11.2025

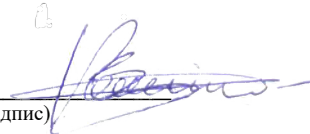
Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету _____

(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 27.11.2025 № 4

Голова НМР факультету _____

(підпис)

Костюкова В. М.

(ініціали, прізвище)

©Цигикало К. О. 2025 рік

© КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2025 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 02 «Культура та мистецтво»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація» ОПП Мистецтвознавство	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		3-й
Електронна адреса : https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznastva-i-mysteczkoji-osvity/		Семестр
Загальна кількість годин – 120		5
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 4 Самостійної роботи – 4	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)	38 год.
		семінарських
		22
		Самостійна робота
		60 год.
		Вид контролю: поточний підсумковий
		Форма контролю: диф. залік

1. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формуванні в здобувачів ґрунтовного розуміння художніх і архітектурних традицій найдавніших цивілізацій Близького та Середнього Сходу; розкритті культурних, релігійних, соціально-політичних чинників, що визначали розвиток мистецьких форм Месопотамії, Стародавнього Єгипту, Хетської держави, Персії, Фінікії та інших центрів регіону; розвитку вміння аналізувати пам'ятки архітектури, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва та писемних джерел у їхній історико-культурній динаміці, а також встановлювати міжцивілізаційні взаємозв'язки й впливи, що зумовили становлення подальших художніх традицій Середземномор'я та Європи.

Вивчення модуля навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей загальних:

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, духовні, моральні цінності суспільства, наукові досягнення, розуміти історію і закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній і мистецькій картині світу.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальних (фахових, предметних):

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

2.2. Заплановані результати навчання модуля навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі

програмні результати навчання:

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1	Вступ до мистецтвознавства
2	Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів.
3.	Історія мистецтва та архітектури Стародавньої Еллади та Риму

4.Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

Знати:

- основні етапи розвитку мистецтва та архітектури Месопотамії, Стародавнього Єгипту, Еламу, Ассирії, Вавилону, Хетської держави, Ахеменідів, Фінікії та інших цивілізацій Стародавнього Сходу;
- релігійно-ідеологічні системи, що формували художню символіку та іконографію (культ богів, царська ідеологія, поховальні практики, космогонічні уявлення);
- характерні архітектурні типи: зіккурат, палац, храм, гробниця, піраміда, фортифікації, планувальні системи міст;
- особливості скульптури, рельєфу, кераміки, ювелірного мистецтва, малих форм та писемних пам'яток (клинопис, ієрогліфіка) як джерел для мистецтвознавчого аналізу;
- стилістичні ознаки мистецтва різних епох: архаїчної, ранньодинастичної, старо-, середньо- та новоєгипетської, асиро-вавилонської;
- основні археологічні відкриття та наукові концепції, що вплинули на реконструкцію художньої культури Стародавнього Сходу;

Вміти:

- здійснювати комплексний мистецтвознавчий аналіз творів архітектури та візуального мистецтва Стародавнього Сходу, визначаючи їхню функцію, стилістику, символіку;
- інтерпретувати релігійні, політичні та ідеологічні смисли, закладені в образах богів, правителів, ритуальних композиціях і монументальних програмах;

- аналізувати архітектурні комплекси (піраміди, храми, зіккурати, палацові ансамблі) у контексті їхнього просторового, технологічного та культурного призначення;
- застосовувати порівняльні методи для визначення впливів Стародавнього Сходу на мистецтво античності, Середземномор'я та ранніх цивілізацій Європи;

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	години			
	усього	лек	семіна рські	срс
Тема 1. Вступ до історії мистецтва Стародавнього Сходу (географія, хронологія, культурні центри).	10	2	2	6
Тема 2. Мистецтво та архітектура Давнього Шумеру (витоки урбаністичної культури).	12	4	2	6
Тема 3. Аккад і Вавилон (імперські моделі мистецтва і символіка влади).	12	4	2	6
Тема 4. Ассирія. Монументальність, військова ідеологія та рельєфний наратив.	12	4	2	6
Тема 5. Єгипет Стародавнього царства: архітектура, культ предків та «канон» пластики.	12	4	2	6
Тема 6. Мистецтво Нового царства: імперський стиль, іконографія та Амарнська революція.	12	4	2	6
Тема 7. Давній Іран: мистецтво еламів, Ахеменідів і сакрально-державні комплекси Персеполя.	12	4	2	6
Тема 8. Хеттське царство та мистецтво Анатолії: фортифікації, культові центри, рельєфні процесії.	12	4	2	6
Тема 9. Фінікійське та давньоізраїльське мистецтво: між Сходом і Середземномор'ям.	12	4	2	6
Тема 10. Мистецтво Сходу як джерело класичних цивілізацій: східні впливи на Егейський світ та Грецію.	14	4	4	6
Усього годин	120	38	22	60

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Модуль 1.		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Етика		
1	Тема 1. Вступ до історії мистецтва Стародавнього Сходу (географія, хронологія, культурні центри). Розглядаються просторові й часові межі стародавніх цивілізацій Близького та Середнього Сходу. Визначаються культурні зони (Месопотамія, Єгипет, Анатолія, Іран, Левант), їх впливи та взаємодія як підґрунтя формування унікальних художніх традицій. [2], [4], [6], [9], [13], [21]	2
2.	Тема 2. Мистецтво та архітектура Давнього Шумеру (витоки урбаністичної культури). Ранні зикурати, храми та статуарні образи шумерської цивілізації. Особлива увага приділяється ролі храму як центру державного устрою, а також розвитку клинописної культури та її впливу на мистецькі практики. [6], [7], [8], [9], [15], [17]	4
3.	Тема 3. Аккад і Вавилон (імперські моделі мистецтва і символіка влади). Вивчається мистецтво періоду Аккадської імперії, образ правителя та сакральні сюжети в монументальній пластиці. Для Вавилону розглядаються Іштарські брами, храмові комплекси, процесійні дороги, ритуальна символіка та канонічні композиції. [6], [7], [8], [9], [14], [15], [17]	4
4.	Тема 4. Ассирія. Монументальність, військова ідеологія та рельєфний наратив. Розкривається феномен ассирійських палацових комплексів (Ніневія, Німруд, Хорсабад), їхню функцію та декоративні програми. Аналізуються рельєфні сцени полювання, війни, тріумфу як засіб пропаганди імперської могутності. [7], [8], [9], [14], [15]	4
5.	Тема 5. Єгипет Стародавнього царства: архітектура, культ предків та «канон» пластики. Огляд розвитку пірамід (Саккара, Гіза), еволюції поховальної архітектури, рельєфу та скульптури епохи Стародавнього царства. Пояснюється формування єгипетського художнього канону та його філософсько-релігійні підстави. [1], [3], [10], [11], [12], [20]	4
6.	Тема 6. Мистецтво Нового царства: імперський стиль, іконографія та Амарнська революція.	4

	Розглядається розквіт монументальних храмів (Карнак, Луксор), поява нових композиційних схем і образів. Окремо висвітлюється амарнський період, мистецькі реформи Ехнатона, новаторські риси пластики та образу правителя. [1], [3], [10], [11], [12], [20]	
7.	Тема 7. Давній Іран: мистецтво еламів, Ахеменідів і сакрально-державні комплекси Персеполя. Окреслюються художні традиції Еламу, формування імперського стилю в епоху Ахеменидів. Аналізуються архітектура Персеполя, рельєфи «царя серед народів», їхня ідеологічна та символічна функція. [2], [6], [9], [14], [16]	4
8.	Тема 8. Хеттське царство та мистецтво Анатолії: фортифікації, культові центри, рельєфні процесії. Вивчається архітектура столиці Хаттуса, монументальні ворота, святилище Язиликая. Окреслюється специфіка кам'яної пластики, культових рельєфів та міксу культур Месопотамії, Сирії та Егейського світу. [2], [7], [8], [9], [17]	4
9.	Тема 9. Фінікійське та давньоізраїльське мистецтво: між Сходом і Середземномор'ям. Фінікійські ювелірні традиції, культові центри, впливи Єгипту та Месопотамії. Розглядається архітектура та символіка Першого й Другого храмів у Єрусалимі, роль текстової традиції в мистецтві регіону. [2], [4], [8], [9], [15]	4
10.	Тема 10. Мистецтво Сходу як джерело класичних цивілізацій: східні впливи на Егейський світ та Грецію. Розкриваються трансфер культурних форм від Єгипту, Шумеру, Вавилону та Хеттів до Крита й Архаїчної Греції. Пояснюється, як східні моделі орнаментативності, іконографії та архітектури вплинули на формування європейської художньої традиції. [18], [19], [20], [21], [9]	4
Усього годин		38

5.3. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН

1.	Тема 1. Вступ до історії мистецтва Стародавнього Сходу (географія, хронологія, культурні центри). 1. Обговорити географічні та соціокультурні чинники формування мистецтва Близького Сходу. 2. Пояснити, чому саме в Месопотамії й Єгипті виникли перші художні канони. 3. Проаналізувати сучасні підходи до періодизації мистецтва Стародавнього Сходу.	2
2.	Тема 2. Мистецтво та архітектура Давнього Шумеру (витоки урбаністичної культури). 1. Проаналізувати зображення зикуратів (Урук, Ур) та скласти таблицю їхніх архітектурних особливостей. 2. Здійснити візуальний аналіз «Молитовних статуй» Шумеру.	2
3.	Тема 3. Аккад і Вавилон (імперські моделі мистецтва і символіка влади). 1. Пояснити, як у мистецтві Аккада формується імперська ідеологія. 2. Описати композиційні особливості аккадських рельєфів. 3. Розглянути символіку священних тварин у мистецтві Вавилону.	2
4.	Тема 4. Ассирія. Монументальність, військова ідеологія та рельєфний наратив. 1. Розкрити значення рельєфів «цар на полюванні» в ассирійській пропаганді. 2. Визначити особливості ассирійського рельєфного «кадрування» (безперервний наратив). 3. Висвітлити символічне значення воріт-лангів (крилатих биків).	2
5.	Тема 5. Єгипет Стародавнього царства: архітектура, культ предків та «канон» пластики. 1. Охарактеризувати поняття «єгипетського художнього канону». 2. Розглянути взаємозв'язок релігії та архітектури поховань. 3. Визначити роль царської іконографії у становленні єгипетського стилю.	2

6	Тема 6. Мистецтво Нового царства: імперський стиль, іконографія та Амарнська революція. 1. Обговорити феномен «Амарнської революції». 2. Визначити зміни у пластичному каноні під час реформ. 3. Пояснити особливості художніх програм храмів Нового царства.	2
7	Тема 7. Давній Іран: мистецтво еламів, Ахеменідів і сакральні-державні комплекси Персеполя. 1. Розглянути різницю між еламськими та ахеменідськими художніми моделями. 2. Визначити особливості монументальної пластики Ірану. 3. Пояснити роль палацового рельєфу в ідеології Ахеменидів.	2
8	Тема 8. Хеттське царство та мистецтво Анатолії: фортифікації, культові центри, рельєфні процесії. 1. Охарактеризувати взаємодію хеттського мистецтва з Месопотамією та Сирією. 2. Пояснити роль культових центрів у формуванні стилістики рельєфу. 3. Проаналізувати специфіку зображення божеств у хеттів.	2
9	Тема 9. Фінікійське та давньоізраїльське мистецтво: між Сходом і Середземномор'ям. 1. Охарактеризувати вплив Єгипту й Месопотамії на фінікійську культуру. 2. Пояснити роль текстової традиції у формуванні художніх образів Ізраїлю. 3. Розглянути трансформацію культових форм після вавилонського полону.	2
10	Тема 10. Мистецтво Сходу як джерело класичних цивілізацій: східні впливи на Егейський світ та Грецію. 1. Визначити, як східні технології та стилістика вплинули на мистецтво Крита й Греції.	4

	3. Описати роль торгівлі у формуванні нових художніх форм. 4. Обговорити поняття «орієнталізуючий стиль» у грецькому мистецтві.	
Усього годин		22

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин	Вид контролю
1	Тема 1. Вступ до історії мистецтва Стародавнього Сходу (географія, хронологія, культурні центри).	6	поточний
2	Тема 2. Мистецтво та архітектура Давнього Шумеру (витоки урбаністичної культури).	6	поточний
3	Тема 3. Аккад і Вавилон (імперські моделі мистецтва і символіка влади).	6	поточний
4	Тема 4. Ассирія. Монументальність, військова ідеологія та рельєфний наратив.	6	поточний
5	Тема 5. Єгипет Стародавнього царства: архітектура, культ предків та «канон» пластики.	6	поточний
6	Тема 6. Мистецтво Нового царства: імперський стиль, іконографія та Амарнська революція.	6	поточний
7	Тема 7. Давній Іран: мистецтво еламів, Ахеменідів і сакрально-державні комплекси Персеполя.	6	поточний
8	Тема 8. Хеттське царство та мистецтво Анатолії: фортифікації, культові центри, рельєфні процесії.	6	поточний
9	Тема 9. Фінікійське та давньоізраїльське мистецтво: між Сходом і Середземномор'ям.	6	поточний
10	Тема 10. Мистецтво Сходу як джерело класичних цивілізацій:	6	поточний

	східні впливи на Егейський світ та Грецію.		
Усього годин		60	Диф.залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька курсова робота.

Методи творчо-пошукового контролю: творчо-пошукове тестування; аналіз варіативності пошукових ескізів; аналіз образно-емоційної складової проектної графіки.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7.Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	20 x 2 = 40 балів
Презентація	20 x 2 = 40 балів

Творча робота	20 балів
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Практична робота оцінюється за критеріями:

- якість виконання навчально-практичних робіт (дотримання технологічної послідовності, охайність в роботі);
- продуктивність праці у процесі виконання практичних завдань;
- культура праці у процесі навчання;
- технологічна дисципліна;
- здатність і бажання вносити в процес навчання нове, оригінальне.

Самостійна робота оцінюється за критеріями:

- вміння студентів орієнтуватися в інформаційних потоках;
- працювати з ілюстративними та теоретичними джерелами;
- підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань;
- уміння самостійно обирати способи і засоби виконання роботи;
- здатність самостійно приймати раціональні рішення і нести за них відповідальність;
- якість і повнота виконаної роботи;
- здатність до раціоналізаторства і винахідництва;
- дотримання технологічного процесу при виконанні практичних завдань;
- здійснення ефективного самоконтролю і саморегулювання в навчальній діяльності.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (3-й семестр)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Вступ до історії мистецтва Стародавнього Сходу (географія, хронологія, культурні центри).	10
Тема 2. Мистецтво та архітектура Давнього Шумеру (витоки урбаністичної культури).	10
Тема 3. Аккад і Вавилон (імперські моделі мистецтва і символіка влади).	10

Тема 4. Ассирія. Монументальність, військова ідеологія та рельєфний наратив.	10
Тема 5. Єгипет Стародавнього царства: архітектура, культ предків та «канон» пластики.	10
Тема 6. Мистецтво Нового царства: імперський стиль, іконографія та Амарнська революція.	10
Тема 7. Давній Іран: мистецтво еламів, Ахеменідів і сакральні-державні комплекси Персеполя.	10
Тема 8. Хеттське царство та мистецтво Анатолії: фортифікації, культові центри, рельєфні процесії.	10
Тема 9. Фінікійське та давньоізраїльське мистецтво: між Сходом і Середземномор'ям.	10
Тема 10. Мистецтво Сходу як джерело класичних цивілізацій: східні впливи на Єгейський світ та Грецію.	10
Разом за дисципліну	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія мистецтва та архітектури Стародавнього Сходу» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2025. 16 с.

2. Слайди, презентації

3. Проектор.

4. Демонстраційний дидактичний матеріал

5. Ілюстративний матеріал, альбоми, каталоги, відео про роботу професійних художників

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бикова Н. Мистецтво Давнього Єгипту. Київ : Видавничий дім «Альтернатива», 2007. 248 с.

2. Березкіна О. Стародавній Близький Схід: культура, мистецтво, релігія. Київ : Либідь, 2011. 272 с.

3. Єгипет. Великі цивілізації минулого / пер. з англ. Київ : Махаон, 2005. 176 с.

4. Чегусова З. Мистецтво Стародавнього Світу : навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 304 с.

5. Кропивко Г. Мистецтво стародавніх цивілізацій : навч. посіб. Київ: Видавництво НПУ ім. М. Драгоманова, 2016. 212 с.

6. Frankfort H. Art and Architecture of the Ancient Orient. New Haven ; London : Yale University Press, 1996. 264 p.

7. Lloyd S. The Archaeology of Mesopotamia: From the Old Stone Age to the Persian Conquest. London : Thames & Hudson, 1984. 336 p.

8. Roaf M. Cultural Atlas of Mesopotamia and the Ancient Near East. New York : Facts on File, 1990. 240 p.

9. Kuhrt A. The Ancient Near East, c. 3000–330 BC. Vol. 1–2. London ; New York : Routledge, 1995. 782 p.

10. Collins P. The Architecture of Ancient Egypt. London : The British Museum Press, 2008. 192 p.

11. Wilkinson R. H. The Complete Temples of Ancient Egypt. London : Thames & Hudson, 2000. 256 p.
12. Shaw I. (ed.) The Oxford History of Ancient Egypt. Oxford : Oxford University Press, 2000. 544 p.
13. Trigger B. Understanding Early Civilizations. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 784 p.
14. Curtis J., Reade J. (eds.) Art and Empire: Treasures from Assyria in the British Museum. London : British Museum Press, 1995. 208 p.
15. Aruz J., Benzel K., Evans J. (eds.) Beyond Babylon: Art, Trade, and Diplomacy in the Second Millennium B.C. New York : Metropolitan Museum of Art, 2008. 540 p.
16. Harper P. O., Aruz J., Tallon F. (eds.) The Royal City of Susa: Art and Architecture of a Near Eastern City. New York : Metropolitan Museum of Art, 1992. 414 p.
17. Matthiae P. The Great Palace of Mari. London : Thames & Hudson, 2013. 224 p.
18. Pedley J. G. Greek Art and Archaeology. 5th ed. Upper Saddle River : Pearson, 2012. 400 p.
19. Cline E. H. Sailing the Wine-Dark Sea: International Trade and the Late Bronze Age Aegean. Oxford : Oxbow Books, 2009. 288 p.
20. Gombrich E. H. The Story of Art. London : Phaidon Press, 2016. 688 p.
(переклад українською: Київ : ArtHuss, 2024)
21. Janson H. W. History of Art. London : Prentice Hall, 2010. 1140 p.